СКЕАТЕ	TABLE S(c INT P TABLE T(a INT P TABLE T AREA RIG	РЕЗМАКУ КЕУ, Г INT); PRIMARY KEY, INT); PRIMARY KEY, INT); PRIMARY KEY, INT REFERENCES R(e) ON DELETE CASCADE); PRIMARY KEY, INT REFERENCES S(c) ON DELETE CASCADE); e,f) ги содржи торките (1.0), (2.4), (3.5), (4.3) и (5.7), S(cd) ги содржи торките (1.5), (2.2), (3.3), (4.5) и (5.4) и Тіде) ги 1.2), (2.3), (3.4) и (4.4), Која од следните наредби, после сите акции за саржување на интегритетот, целосно ке ја
R(e,f)	S(c,d)	Т(а,b)
(1,0)	(1.5)	(0.2)
(2,4)	(2,2)	(1.2)
(3,5)	(3.3)	(2.3)
(4,3)	(4.5)	(3.4)
(5.7)	(5,4)	(4.4)
Select on		
O a del	lete from R whe	eref<6 D
O b. del	lete from R whe	ere e = f-1
O c del	ete from R when	re e+f <= 8
O d del	lete from R whe	ree<1
O e. del	ete from R when	re e+f > 6

Дадени се релациите Kola(model, godina, seriski, boja), Proizveduva(naziv, model) и Poseduva(koj, seriski). Клучевите се подалечени. Што ќе врати како резултат следниот израз од релационата алгебра: п_{кој}(Poseduva*o_{boja**ovena*** boja**zelena* (Kola)*о_{важи Тако} (Proizveduva)). Знакот *}

Select one:

- O а. Кои се сите сопственици на цраен или зелен или автомобил произведен од Ford
- O b.

  Кои се сите сопственици на црвен и зелен и автомобил произведен од Ford, или црвен или зелен автомобил произведен во Ford.
- с. Нема да врати ниедна редица, затоа што еден автомобил не може да биде и црвен и зелен.
- ф. Кои се сите сопственици на повеќе од еден автомобил, каде барем еден автомобил им е црвен или зелен и најмалку еден автомобил им е произведен од Ford
- е. Кои се сите сопственици на црвен и зелен автомобил: автомобил произведен од Ford, или црвен или зелен автомобил произведен во Ford

Релацијата е во BCNF, ако за сите $\alpha \to \beta$ во F^* ваки: Select one: (a. Исполнет е најмалку еден од следните условис 1. $\alpha \rightarrow \beta$ е тривијално (т.е. $\beta \in \alpha$) 2. а е суперклуч за R O b. Исполнети се следните услови: 1. $\alpha \rightarrow \beta$ е тривијално (т.е., $\beta \in \sigma$) 2. α e суперклуч за R0 c Исполнет е наумалку еден од следните условис 1. $\alpha \rightarrow \beta$ е тривијално (т.е. $\beta \in \alpha$) 2. а е суперклуч за R 3. За секој атрибут A во $\beta - \alpha$ е содржан во кандидат клуч за ROd Исполнети се следните услови: 1. $\alpha \rightarrow \beta$ е тривијално (т.е. $\beta \in \alpha$) 2. α е суперклуч за R Кое од следниве тврдења за нормалните форми НЕ е точно?

Select one: а. Ако релацијата е во ВСNF, не секогаш е и во 3NF. О. b. Секоја релација со два атрибути е во ВСNF О. с. Декомпозицијата без губење на информации и зачувување на завионостите (Lossless dependency - preserving decomposition) во ВОNF О. d. Декомпозицијата без губење на информации и зачувување на завионостите (Lossless dependency - preserving decomposition) во ЗЛБ О. d. Декомпозицијата без губење на информации и зачувување на завионостите (Lossless dependency - preserving decomposition) во ЗЛБ

дава точниот резултат:	департивни зведно со соодветната просечна плата. Во случај некои кометува во посебна редица без (познат) департични и
Select one:	департивни зведно со соодветната просечна плата. Во случај некои кометула во посебна редица без (познат) департивн. Кој израз секокаца
a SELECT dname, AVG(sal)	
FROM emp LEFT OUTER JOIN dept USING(deptno) GROUP BY dname:	
D. SELECT dname, sal	
FROM dept JOIN emp USING(deptno) GROUP BY dname HAVING sals: AVG(sal):	
C SELECT dname. AVG(sal)	
FROM emp JOIN dept USING(deptno) GROUP BY January	
GROUP BY dname_sat	
d. SELECT dname. AVG(sal)	
PROM dept FULL OUTER YOUN	
GROUP BY dname: County emp USING(deptho)	
За кандидат клучот важи:	
Select one:	
О а. Максимално множество на этом	
that uniquely identify entity	инствен начин идентифиция
О b. Идентифичата и	цинствен начин идентифицираат енпитетот (Maximal set of attributes
О b. Идентификатор (Identifier)	

Минимално множество на атрибути кои на единствен начин идентифицираат ентитетот (Minimal set of attributes that

O с. Еден од кандидат клучевите (One of candidate keys)

Прощесорот за пребарување (query processor) му помага на системот за управување со базата на подвтоци поедноставување и олеснување на пристапот до податоците. Тој се состои од следните подкомпоненти (одберете Select one or more: а. Менацер на трансакции (Transaction manager). b. Машина за проценка на пребарувањата/прашаличните (Query evaluation engine). с. Управувач со датотеки (File manager) d. Komnejnep sa DML (DML compiler). e. DOL толкувач (DOL interpreter)

5-2		ќе го вратат следниве наредби?
4-0. 3d Chon		
- Garaga	ar.	
D	COEAS RIA L	
A	(a, b, c) Koi no	
_	Pesylitar	Ýo.
		C TO BDATAT
Q b		CUCTION CUCTION
	A STATE OF THE STA	TOTAL CONTRACTOR
	1 (515-	7.79(db)

R		
q	b	c
1	2	3
5	5	null
null	3	null
2	2	5
5	5	7

- 1. SELECT AVG(b) FROM R WHERE c IS
- 2. SELECT COUNT(*) FROM R
- 3. SELECT COUNT(a) FROM R

elect one:

O a. 1) 3; 2) 5; 3) 5

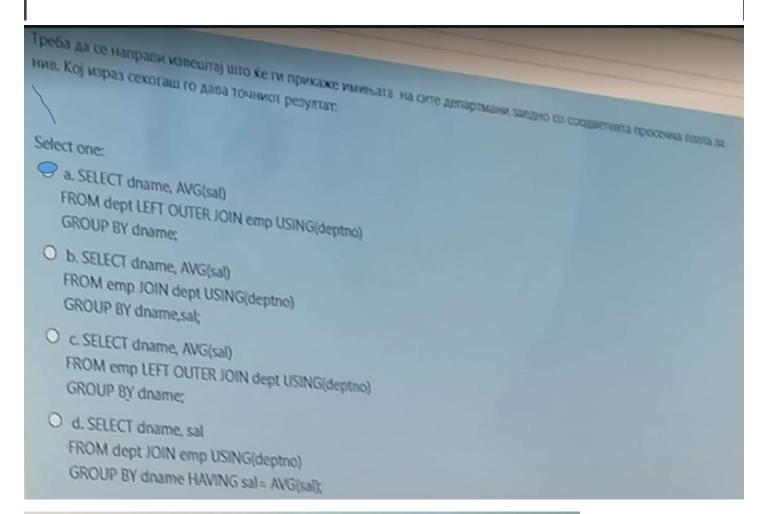
O b. 1) Треба да се користи IN наместо IS; 2) 5; 3) 5

1) 3; 2) 5; 3) 4

4 1) NOT NIII 1-215-314

За супер клучот важи:

- R Идентификатор (Set of one or more columns(attributes) to uniquely identify rows in a table)
- T Можнество на атрибути кои на единствен начин го идентифицираат ентитетот (Sets of attributes that uniquely identify enity)
- T Максимално множество на атрибути кои на единствен начин го идентифицират ентитетот (Maximal set of attributes that uniquely identify entity)
- Т Еден од кандидат клучевите (One of candidate keys)

Нека релацијата R(A, B, C, D, E) ги задоволува следните функционални зависности AB → C, BC → D, CD → E, DE → A, AE → B. Која од следните функционални зависности е исто така задоволена над релацијата R?

Select one:

О а. BD → A

О с D → B

О d. AC → B

Релацијата е во BCNF, ако за сите $\alpha \to \beta$ во F^* важи:

Select one:

① a.

Исполнет е најмалку еден од следните услови:

- 1. $\alpha \rightarrow \beta$ е тривијално (т.е., $\beta \in \alpha$)
- 2. α е суперклуч за R
- 3. За секој атрибут A во $\beta \alpha$ е содржан во кандидат клуч за R

Исполнети се следните услови:

- 1. $\alpha \to \beta$ е тривијално (т.е., $\beta \in \alpha$)
- 2. а е суперклуч за R

O c.

Исполнет е најмалку еден од следните услови:

- 1. $\alpha \to \beta$ е тривијално (т.е., $\beta \in \alpha$)
- $2. \alpha$ е суперклуч за R

O d.

Исполнети се следните услови:

- 1. $\alpha \to \beta$ е тривијално (т.е., $\beta \in \alpha$)
- 2. α е суперклуч за R
- 3. За секој атрибут A во $\beta-\alpha$ е содржан во кандидат клуч за R

12. Дадени се SQL изразите за креирање на трите табели R, S и T:

CREATE TABLE R(
e INT PRIMARY KEY,
f INT);

CREATE TABLE S(c INT PRIMARY KEY, d INT REFERENCES R(e) ON DELETE CASCADE);

CREATE TABLE T(
a INT PRIMARY KEY,
b INT REFERENCES S(c) ON DELETE CASCADE);

Претпоставете дека R(e,f) ги содржи торките (1,0), (2,4), (3,5), (4,3) и (5,7), S(c,d) ги содржи торките (1,5), (2,2), (3,3), (4,5) и (5,4) и T(a,b) ги содржи торките (0,2), (1,2), (2,3), (3,4) и (4,4). Која од следните наредби, после сите акции за одржување на интегритетот, целосно ќе ја испразнат табелата T?

Точен одговор е:

R delete from R where e = f-2

T delete from R where e+f > 6

T delete from R where f < 6

T delete from R where e+f <= 8

Со претварање на композитните атрибути во индивидуални атрибути, релацијата се доведува во која нормална форма:

Точен одговор е:

R ПрваT Втора

Т Трета

Т БојсКодова

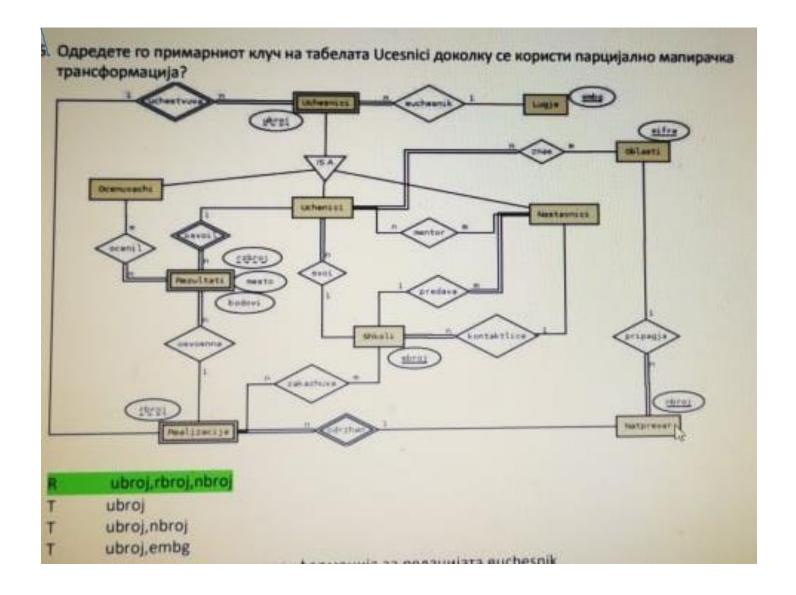
За следнава табела R(a, b, c) кој резултат ќе го врати следнава наредба?

a	b	C	
1	2	3	
Null	5	Null	
Null	2	Null	
2	2	1	
5	4	1	

SELECT COUNT(a) FROM R

T 5

R 3

A	В	C
1	1	3
1	2	3
2	1	4
null	3	5
2	4	1
3	2	4
null	3	6

CREATE VIEW V as SELECT A, B+C as D FROM R SELECT A, sum(D) FROM V GROUP BY A HAVING Count(*) = 1

Точен одговор е:

R (3, 6) T (1, 9) T (2,5)

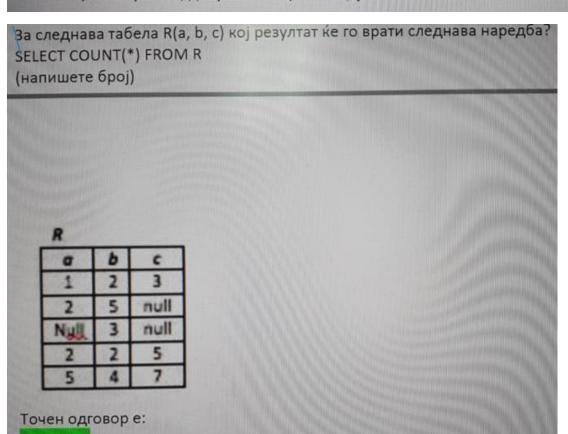
T (null, 11)

Имаме информации за вработените, и притоа сакаме да издвоиме групи од инженери, службеници и раководители. Доколку раководителите понекогаш се од редот на инженерите, тогаш за што станува збор?

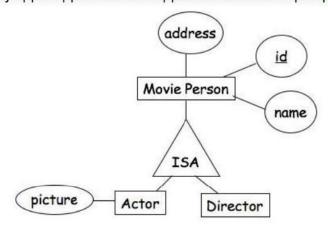
Точен одговор е:

		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
R Преклоп	увачка, потполна	спенинализанина
- IDENTOIT	you may no monna	CHO CHIJONINI SO CHIJO

- Т Одвоена, потполна генерализација
- Т Одвоена, делумна специјализација
- Т Преклопувачка, делумна генерализација

14. Кој од следните DDL кодови е точен за креирање на табелата Director

Точен одговор е:

R create table Director(

id varchar2(20),

picture bfile,

primary key(id),

foreign key (id) references MoviePerson))

Дадена е следната табела SALES:

Column name
store_id
sales_date
sales amount

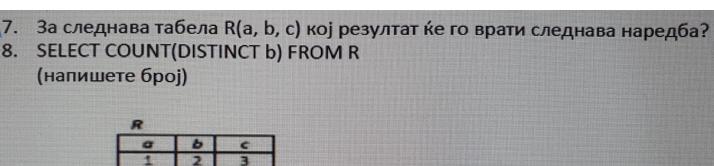
Кој прашалник наоѓа вкупна заработка за store_id 25 и вкупна заработка за store_id 45?

T SELECT store_id, SUM(sales_amount) FROM SALES WHERE store_id AND store_id=45 GROUP BY store_id;

SELECT store_id, SUM(sales_amount) FROM SALES GROUP BY store_id HAVING store_id IN (25,45):

SELECT store_id, SUM(sales_amount) FROM SALES WHERE store_id IN (25,45) GROUP BY store_id;

T SELECT store_id, SUM(sales_amount) FROM SALES WHERE store_id IN (25,45);

a b c
1 2 3
2 5 null
Null 3 null
2 2 5
5 4 7

Точен одговор е:

R

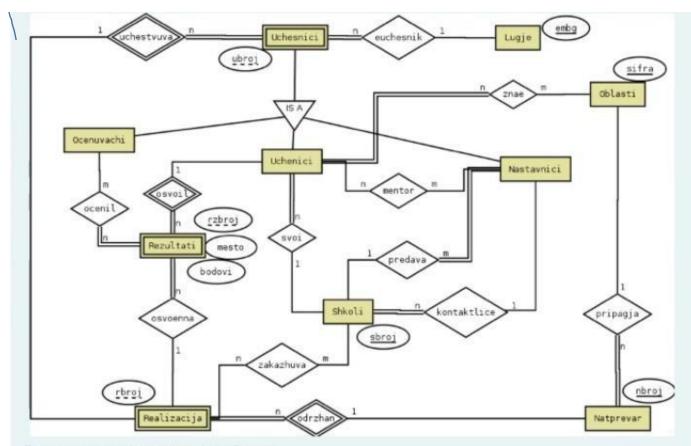
Треба да се направи извештај што ќе ги прикаже имињата на сите департмани заедно со соодветната просечна плата за нив. Кој израз секогаш го дава точниот резултат:

Select one:

- SELECT dname, AVG(sal)
   FROM emp JOIN dept USING(deptno)
   GROUP BY dname,sal;
- b. SELECT dname, AVG(sal)
   FROM dept LEFT OUTER JOIN emp USING(deptno)
   GROUP BY dname;
- FROM emp LEFT OUTER JOIN dept USING(deptno)
  GROUP BY dname;
- O d. SELECT dname, sal

  FROM dept JOIN emp USING(deptno)

  GROUP BY dname HAVING sal= AVG(sal);

При мапирачка трансформација ентитетот Rezultati:

Select one:

- a. Го зема примарниот клуч Uchenici
- O b. Го зема примарниот клуч од Realizacija
- O с. Го зема примарниот клуч од Realizacija и од Uchenici
- O d. Го зема примарниот клуч од Ocenuvachi

5.a. За следнава табела R(a, b, c) кој резултат ќе го вратат следниве наредби?

R		
а	ь	c
1	2	3
2	5	null
null	3	null
2	2	5
5	5	7

- 1. SELECT AVG(b) FROM R WHERE c IS NOT NUL
- 2. SELECT COUNT(*) FROM R
- 3. SELECT COUNT(a) FROM R

Select one:

- а. 1) Треба да се користи IN наместо IS; 2) 5; 3) 5
- O b. 1) NOT NULL; 2) 5; 3) 4
- O c. 1) 5.4: 2) 5: 3) 4
- d. 1) 3; 2) 5; 3) 4
- O e. 1) 3; 2) 5; 3) 5

SQL изразот

SELECT SID, AVG(OCENKA) AS NG

FROM OCENKI

WHERE GODINA=2021 AND POLOZEN='DA'

GROUP BY SID

HAVING AVG(OCENKA)>8

пресметува за табелата ОСЕНКІ:

Select one:

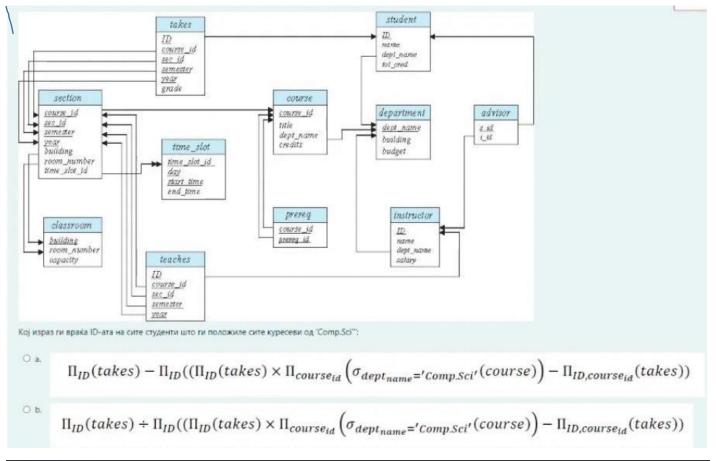

а. Студенти со просек повисок од 8 за полагања во 2021 година

○ b. Ќе јави грешка во случај просекот да е 8 или помалку.

- О с. Просек на сите оценки по студент
- O d. Студенти со просек повисок од 8 на сите различни редици групирани по курс, положени во 2021 година
- е. Не работи правилно бидејќи не е дозволена проекција на колони по кои не се групира
- Студенти со просек повисок од 8 на сите различни оценки во 2021 година групирани по курс и студент
- O 9. Не работи правилно бидејќи не е дозволено групирање и филтрирање по иста колона

١	Треба да се направи извештај што ќе ги прикаже имињата на сите департмани заедно со соодветната просечна плата. Во случај некои вработени да немаат департман, нивната просечна плата да се пресметува во посебна редица без (познат) департман. Кој израз секогаш го дава точниот резултат:				
	Select	one:			
	O a.	SELECT dname, AVG(sal)			
		FROM emp RIGHT OUTER JOIN dept USING(deptno)			
		GROUP BY dname;			
	O b.	SELECT dname, AVG(sal)			
		FROM emp JOIN dept USING(deptno)			
		GROUP BY dname,sal;			
(	○ c.	SELECT dname, AVG(sall)			
		FROM dept FULL OUTER JOIN emp USING(deptno)			
		GROUP BY dname;			
	O d.	SELECT dname, sal			
		FROM dept JOIN emp USING(deptno)			
		GROUP BY dname HAVING sal = AVG(sal);			
٠.		ерот за складирање (storage maanager) е компонента на системот за управување со бази на податоци што обезбедува интерфејс податоците за ниско ниво и апликациите. Тој се состои од следните подкомпоненти (одберете повеќе):			
-	Soloct o	one or more:			
		Управувач со баферот (Buffer manager)			
		DDL толкувач (DDL interpreter)			
		Управувач со датотеки (File manager)			
		Управувач на трансакции (Transaction manager)			
	□ e.	Машина за проценка на пребарувањата/прашалниците (Query evaluation engine)			

$$\Pi_{ID}(\Pi_{ID,course_{id}}(takes) - \Pi_{course_{id}}(\sigma_{dept_{name}} = 'comp.sci'(course))$$

$$\Pi_{ID}(\Pi_{ID,course_{id}}(takes) \div \Pi_{ID,course_{id}}(\sigma_{dept_{name}} = 'comp.sci'(course))$$

Нека е дадена релацијата R(A, B, C, D, E) со функционалните зависности:

 $AB \rightarrow C$, $C \rightarrow D$, $BD \rightarrow E$ Koja од следните комбинации од атрбути функционално HE го одредува атрибутот E?

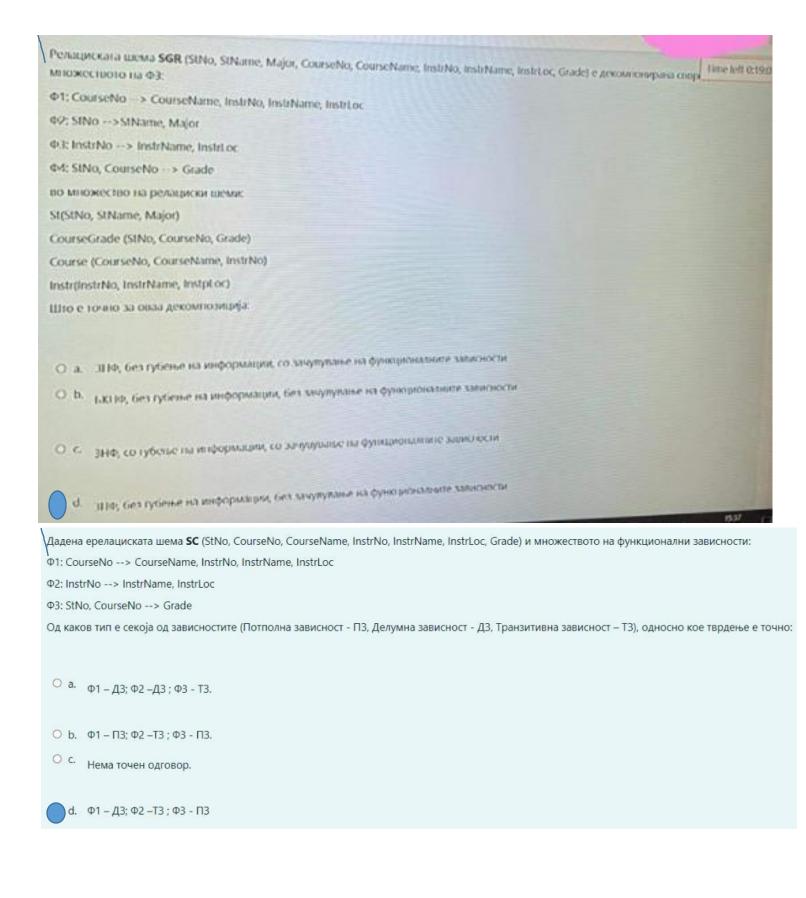
N

Точен одговор е:

R	AD
Т	AB
Т	BCD
T	BC

	CDEATE TAD	E D/o INIT D	PRIMARY KEY, f INT);	
				:NCES R(e) ON DELETE CASCADE);
				ENCES S(c) ON DELETE CASCADE);
	Претпостав	ете дека R(	е,f) ги содржи торките (1,0	0), (2,4), (3,5), (4,3) и (5,7), S(c,d) ги содржи торките (1,5), (2,2), (3,3), (4,5) и (5,4) и Т(a,b) ги содржи
		), (1,2), (2,3)	, (3,4) и (4,4). Која од след	ните наредби, после сите акции за одржување на интегритетот, целосно ќе ја испразни
	табелата Т?			
	R(e,f)	S(c,d)	T(a,b)	
	(1,0)	(1,5)	(0,2)	
	(2,4)	(2,2)	(1,2)	
	(3,5)	(3,3)	(2,3)	
	(4,3)	(4,5)	(3,4)	
	(5,7)	(5,4)	(4,4)	
	Select one:			
	a. delete	from R wh	ere e < f	
	O b. delete	e from R wh	ere e+f > 6	
	O c. delete	from R wh	ere e+f <= 8	
	O d. delete	e from R wh	ere f < 6	
	O e. delete	e from R wh	ere e = f-1	
١				
	За религи	ската шел	ra R(A, B, C, D, E) и мнох	кеството на функционални зависности F={CE->D, D->B, C->A}, важи:
	O a. e	во 1НФ и	не може да се доведе д	до БКНФ со зачувување на сите ФЗ
	Ohe	во ЗНФ и	He MOVE 53 CO TOBOSE S	о БКНФ со зачувување на сите ФЗ
	O c. e	во 2НФ и	може да се доведе до В	БКНФ со зачувување на сите ФЗ
	d. e	во 1НФ и	може да се доведе до Е	БКНФ со зачувување на сите ФЗ
1				
	За религ	иската п	ема R(A, II, C, D, I) и м	ножеството на функционални зависности I =(CI -> CI, EI-> EI, C-> A), конузулат клучени се:
	0 a (	C, E)		
	06	C, D)		
	0 . (	CDB		
	0 d (	C.D. (C.I	))	

Дадени се SQL изразите за креирање на трите табели R, S и T:

Релацијата е во 311Ф, ако за сите $\alpha \rightarrow \beta$ во I^* важи:

Select one:

- О в. Исполнети се следните услови:
  - 1. α -> β e τρυπυјално (t.e., β + α)
  - 2. α е суперклуч за R
  - 3. За секој атрибут A во β сг е содржан во кандидат клуч за R
- О b. Исполнет е најмалку еден од следните услови:
  - α -> β e τρωπυјално (τ.e., β \(\text{Vn \(\text{V}\) α} \)
  - 2. α е суперклуч за R
- с. исполнет е наумалку еден од следните условис
  - 1. $\alpha \rightarrow \beta$ e rpunujanno (r.e., $\beta \lor (\ln \lor \alpha)$
  - α e суперклуч за R
  - 3. За секој атрибут A во $\beta \alpha$ е содржан во кандидат клуч за R
  - О d. Исполнети се следните услови:
    - 1. $\alpha > \beta$ e привијално (г.е. $\beta \lor \forall n \lor \alpha$)
    - 2. α е суперклуч за R

Нека е дадена табелата R(A, R, C), изразот за креирање поглед V над табелата в и SQL изразот за манипулација со погледот V. Која од понудените торки ќе се најде во резултатот на извршувањето на SQL прашањето над последот VI

R		
۸	В	(
1	1	3
1	2	3
2	1	4
null	3	5
3	4	1
3	2	4
null	3	6

CREATE VIEW V as SELECT A, SUIN(D)

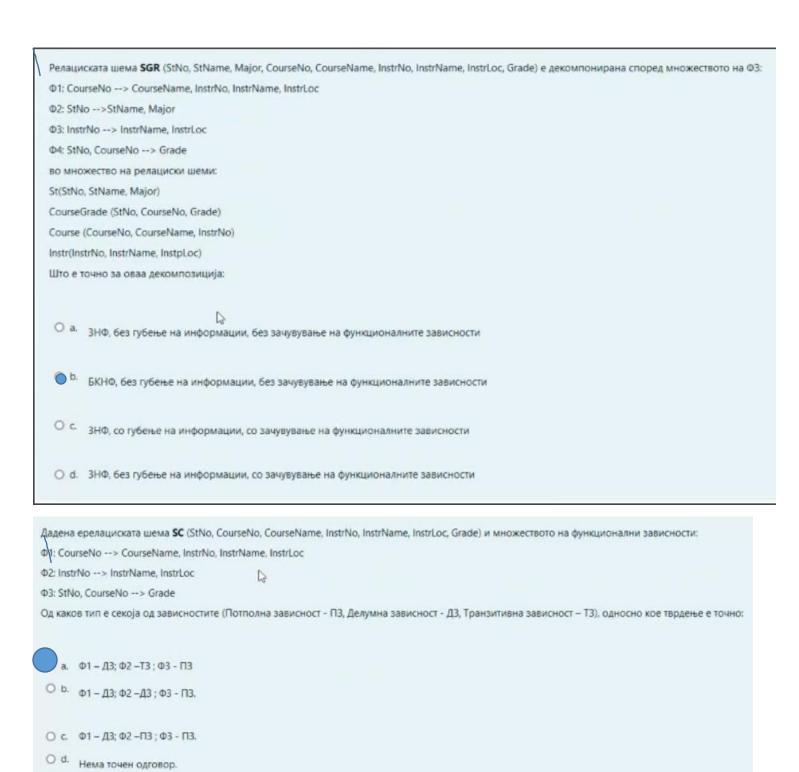
SELECT A, B I C as D FROM V

I ROM R CROOKP BY A

I I/VING Count(*) = 1

Select one:

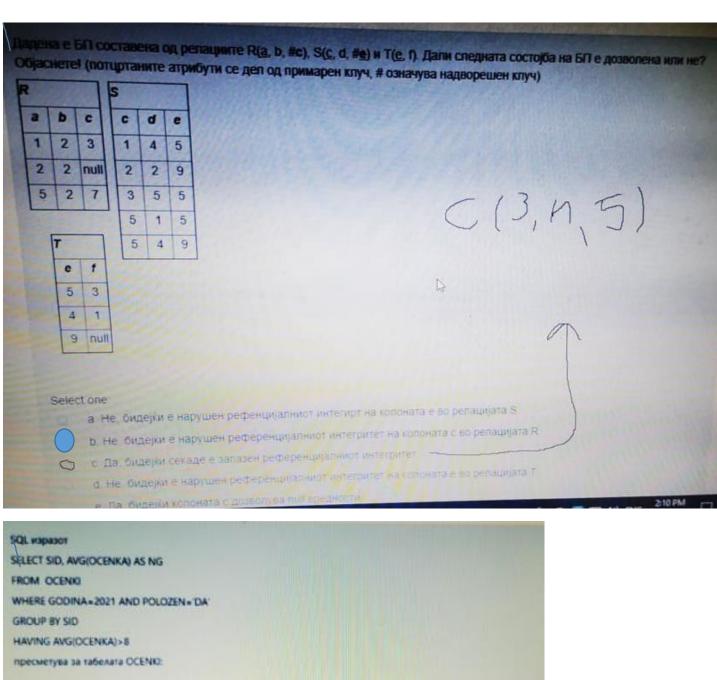
- O a (3, 6)
- O b. (mull, 11)
- C (2.5)
- O d. (1,9)

0 Select one: О а. Исполнети се следните услови: 1. $\alpha \rightarrow \beta$ е тривијално (т.е., $\beta \in \alpha$) 2. α е суперклуч за RO b. Исполнет е најмалку еден од следните услови: 1. $\alpha -> \beta$ е тривијално (т.е., $\beta \in \alpha$) 2. α е суперклуч за R Исполнет е најмалку еден од следните услови: α -> β е тривијално (т.е., β ∈ α) α е суперклуч за R За секој атрибут A во β – α е содржан во кандидат клуч за R. O d. Исполнети се следните услови: 1. $\alpha \to \beta$ е тривијално (т.е., $\beta \in \alpha$) 2. α е суперклуч за R За секој атрибут А во В − α е содржан во кандидат клуч за R. Нека е дадена релацијата R(A, B, C, D, E) со функционалните зависности: $AB \rightarrow C$, $C \rightarrow D$, $BD \rightarrow E$ Која од следните комбинации од атрбути функционално НЕ го одредува атрибутот Е? Select one: O a. BC b. AD O c. AB O d. BCD

Релацијата е во 3НФ, ако за сите $\alpha \to \beta$ во F^* важи:

Нека релацијата R(A, B, C, D, E) ги задоволува следните функционални зависности АВ → C, BC → D, CD → E, DE → A, AE → B. Која од следните функционални зависности е исто така задоволена над релацијата R? D Select one: $\bigcirc$ a. $D \rightarrow B$ b. CD → A O c. BD - A O d. AC → B За религиската шема R(A, B, C, D, E) и множеството на функционални зависности F={BC->ADE, D->B}, кандидат клуч е: O a. (B, C), (D) b. (C, D) O c. (B, C), (C, D) O d. (B, C, D) За религиската шема R(A, B, C, D, E) и множеството на функционални зависности F={BC->ADE, D->B}, важи: 1 а. е во 3НФ и може да се доведе до БКНФ со зачувување на сите ФЗ b. е во 2НФ и може да се доведе до БКНФ со зачувување на сите ФЗ О с. е во 1НФ и не може да се доведе до 3НФ со зачувување на сите ФЗ d. е во ЗНФ и не може да се доведе до БКНФ со зачувување на сите ФЗ

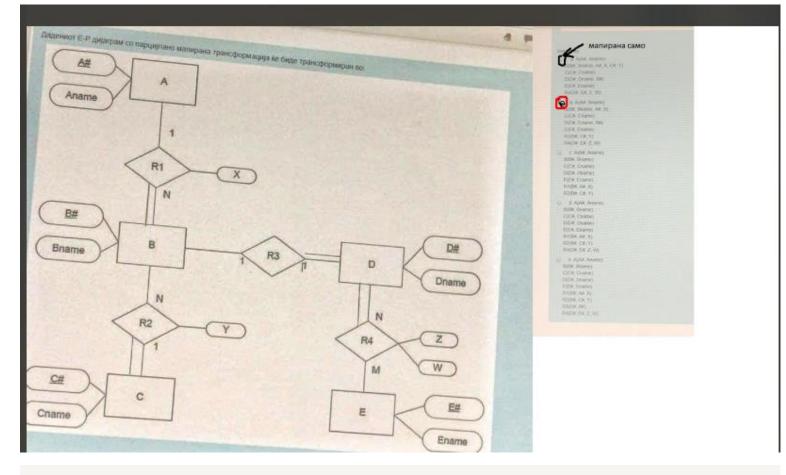

Select one: О а. Бојс-Кодова О b. Трета О с. Четврта d. Втора О е. Прва Процесорот за пребарување (query processor) му помага на системот за управување со базата на податоци поедноставување и олеснување на пристапот до податоците. Тој се состои од Not yet. следните подкомпоненти (одберете повеќе): answered Marked out of Select one or more: I' Flag question 🔑 а. Машина за проценка на пребарувањата/прашалниците (Query evaluation engine) b. Komnejnep sa DML (DML compiler) С. Менацер на трансакции (Transaction manager) □ d. Управувач со датотеки (File manager) e. DDL толкувач (DDL interpreter) Cueston 3 5.а. За следнава табела R(a, b, c) кој резултат ќе го врати следнива наредба? Not yet answered Marked out of SELECT COUNT(DISTINCT a) FROM R a b c 1 2 3 I' Flag question 2 5 null null 3 null 2 2 5 5 4 7 Select one: O a. 10 O b. 5 D c. 3 O d. 4

Релациона шема за која важи дека секој непримарен атрибут е потполно функционално зависен од примарниот клуч е во која нормална

форма:

Менаџерот за складирање(storage menager) е компонента на системот за управување со бази на податоци што обезбедува интерфеј«

- Управувач со баферот (buffer menager)
- Управувач на трансакции(transaction menager)
- 🛊- Управувач со датотеки (file menager)

Д-машина за проценка од пребарувањата на прашалниците(query evaluation engine)

E- DDL-толкувач(DDL-interpretor)

